

A bankok fizetésközvetítő tevékenysége. Inkasszálás. Fizetések teljesítése. Átírás. (Zsíró.)

Kliring = elszámolás. A bank a csekk összegét ügyfele javára írja és a fizető fél bankjával elszámolja. (Kliringház = elszámoló hely.)

Munkamegosztás a bankok között: jegybank; leszámító-bank; jelzáloghitelbank; földhitelintézet (mezőgazdáknak hosszúlejáratú hitel nyújtása.) A lombardbank, alapító-bank (tőkéit ipari, kereskedelmi stb. vállalkozás terén gyümölcsöszteti.)

Takarékpénztárak. Célja: a kisemberek megtakarított pénzeit összegyűjtsék, az egybegyűjtött tőkét minél biztosabb gyümölcsösztetésre fordítsák és a takarékossgot előmozdítsák.

A postatakarékpénztár.

Hitelszövetkezetek. O. K. H. Pénzintézeti Központ.

1943. május 1. hete.

Olvasmánytárgyalás.

VI. OSZTALY.

Politikai írók: Széchenyi István gr., Kossuth Lajos, Deák Ferenc.

Nevelési cél: A nagy államférfiak rendszerint kiváló szónokok és írók is. (br. Előtvös!)

Vonatkozás: történelem: Kossuth, Széchenyi, Deák Ferenc.

Szemléltetés: Kossuth szegedi beszédéből részlet. Széchenyi Hiteljéből, Deák felirati javaslatának megajánlásából részlet.

V á z l a t.

I. Előkészítés a) Kapcsoló ismételés. A nagy államférfiak eszméket nemcsak szóval, hanem írásban is terjesztani igyekeznek. Így lesznek művelői az irodalomnak is, azonkívül jó szónokok is.

b) Célkitűzés.

II. Tárgyalás. a) Széchenyi István gr. Élete:

1791-ben sz. Bécsben.

1825. Egy évi jövedelmének felajánlása az Akadémiára.

1830–31–33. Hitel, Világ, Stádium.

1841. Kelet népe.

1847. Politikai programmtöredékek.

1860. Halála Bécs mellett.

Atyja Sz. István a Nemzeti Múzeum alapítója. Jó példa: a nemzetért való önzetlen munkálkodásra. Európai útjainak hatása. Az Akadémia megalapítása. Nagy művei: Hitel, Világ, Stádium: Új Magyarországot akart, szebbet, gazdagabbat, jobbat a réginél. De nemcsak ír, hanem alkot is. Alkotásai. (Vonatk. tört.) A „legnagyobb magyar” — (Kossuth), de jobb br. Keményő: a leghívebb magyar! Az 1830–40. évtized Széchenyi-korszak volt.

b) Kossuth Lajos. Élete.

1802-ben sz. Monokon, Zemplén vm.

1832–36. a Pozsonyban tartott országgyűlésen mint egy távollévő főúr képviselője, Országgyűlési Tud. (Tört. Tud.).

1840. A P. H. megindítása.

1849. Magyarország kormányzója.

1850–52. Törökország, Anglia, Amerika, London.

1861–1894. Olaszország, Turin.

Ügyvédnek készül, Országgyűlési Tudósítások. Törvényhatósági T. Bebörtönzése. (1837.) Vitája Széchenyivel (Kelet népe). Kossuth vezéri szerepet visz a szabadságharcban (romantikus széplélek.) Felelet. (Nem kergeti forradalomba az országot. Szónoki diadalútja külföldön. Irataim az emigrációból. A nagy érzelmek és a lángoló lelkesedés szónoka.

c) Deák Ferenc. Élete.

1803. sz. Söjtör (Zala vm.) Gyermekéveit Kehidán tölti (Zala).

1833-ban a pozsonyi országgyűlésen.

1848-ban igazságügyminiszter.

1861. Felirati beszédei. (Megajánlási beszédrészlet!)

1865. IV. 16-án Húsvéti cikk.

1876. halála Pesten.

Deák és Arany egyéniségének nagy hasonlósága (szerény, visszahuzódó = ellentét: Kossuth és Petőfi.) Becsületessége, tudása, esze vezérszerepre kényszerítik. A forradalmat elítéli s nem vesz részt Kossuth oldalán benne.

Az elnyomás éveiben bizalmat és hitet önt a csüggedőkbe. Húsvéti cikkének hatása. Szónoki tehetségének jellemzése: a legbonyolultabb kérdést is világosan, tisztán és érthetően tárta hallgatói elé.

III. Összefoglalás.

Széchenyi fölírta a nemzetet tétlenségéből, s jövőbe irányította tekintetét.

Írásaival és alkotásaival megindította a gazdasági átalakulás munkáját.

Kossuth a szabadság eszméjét ragyogtatta fel nemzete előtt.

Deák fejezte be a Széchenyitől megkezdett és Kossuth által folytatott nagy nemzetépítő munkát.

Ez a három szellemóriás kiegészítette egymás munkáját s éppen akkor léptek a nemzet életébe, amikor rájuk a legnagyobb szükség volt.